

Forfatter: Brorson, Hans Adolph

Titel: Udrag fra Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

Citation: Brorson, Hans Adolph: "Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956", i Brorson, Hans Adolph: *Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956*, 1951-56, s. 455. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brorson03grval-shoot-idm140139956243392/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

øver det danske Sprog) findes både i mss. (fx. III 157 f.) og trykkene, fx. *B* 2.3.5, *C* 49.1.8, *G* 30.3.5 (men *vidste* Ea).

19.2) *P* har i præsens kortformer som *bær*, *fa(e)r* III 143 167 169 171 (især i bibelcit.), men i trykkene synes kun at forekomme langformerne: *bærer* 30.1.3 *farer* 54.9.3 ofl., jfr. *svæver* 99.3.3 (*forsvæver* III 168).

19.3) De stærke verbers participier har i originalmss. som regel kongruens med *subj.*, både i tal og i køn, men undtagelser er ikke helt sjældne: *noget er bleven borte* III 156 *Brudgommen er taget fra Eder* III 163, således også i trykkene: *Lysset er . . . kommen* ~ *har fornommen* 8.4.1 *Og begge vor navne i himlen er skreven* ~ *er du og bleven* 188.6.2 tilsv. 18.6.7 *Jeg er hindret* 168.8.0. — Efter *har* finder man i mss. alm. *-et*: *har indtaget, vundet, givet* III 169 163 (bibelcit.) 174, men også: *har funden, vunden, overstanden, adbreven* III 159 f. 139. Samme inkonsekvens i trykkene: *har taget, drevet* (A), *fundet* (H) 126.8.2 v. s. a. *har funden, bunden* (A), *har funden* (~ *forsvunden*) 172.1.3-4 *fornommen* (se ovf.); *-en* rettes delvis > *et* i J; s. d. — Særlig mærkes i *P* formen: *alle vare bortgaaene fra graven* III 154, formen var ikke ualm. i samtiden, se ODS u. *gaa*.

20) *Præsens participium* på *-es* er alm. i mss.: *anlangendes V naar den er nærværendes, blev hun staaendes* III 156 *skönt uvidendes* III 157 *siddendes hos Guds høje haand* III 172, vist noget sjældnere i A-I, se u. *J*.

21) *Afledning*. Der skrives *undskyldning, befaling* V. Se u. *J*.

22) *Enkelte ord*. Salmehæfterne har den lyske og sønderjyske form *villie* (v: vilje), dels hvor ordet rimer på *stille* 84.15.8, *førestille* 127.2.4 (jfr. dog i H: *villie* ~ *spille* 105.10.2), dels hvor metrum kræver to stavelser; hvis versmålet kræver 3 stavelser skrives derimod *villie*: 13.4.3. Om ændringer se u. *J*. Både *P* og A-I skriver *tilig*, fx. A 18.4.3 III 152. — Om *livig/liftig* se § 10.2. *P* har formerne *toit, tvite* (III 160), ligesom trykkene, se u. *J*. — *P* har to steder *ligge* for *legge* (III 160 168), svarende til A 7.7.4. — Ordet *finned* har formen *hnden* P III 146, jfr. Feilbergs Ordh. — *vunder-verke* (F) 153.2.2 gentages i *T^{bc}* 29.10.1 (og tillægsstrofe efter 29.11); rettelser til *Under* er (*G^s J^s U.*) skyldes således antagelig sætteren.

23) *Syntaktiske bemærkninger*. Hjelpeverbet *have* er undertiden udeladt i inf.: *ligesom hun vilde grædt hierlet ud* III 148 *hvo der da kunde seet* III 157, jfr. *Jeg burde været* 37.5.2. — *P* har et enkelt tilfælde med »dobbelt supinum«: *ellers kunde det vel ikke været skeet* III 156-57. Nogle gange skriver *P* *hendes* for *sin*: *at hun i hendes ungdom har været vild* III 150, jfr. 157; ligeså trykkene.

Konklusion.

Undersøgelsen viser, at A-F i alle væsentlige træk (bortset fra brugen af stort bogstav) stemmer ret nøje med Brorsons privatortografi 20-30 år senere, blot at Brorsons retskrivning snarest